

Підписання першої АСАА: вплив на торгівлю з ЄС

Аналітична записка

Вероніка Мовчан
Київ, грудень 2025

АСАА з ЄС зробить Україною першою серед країн з середнім доходом, що має таку угоду

- Угода про оцінку відповідності та прийнятності промислової продукції (АСАА, Agreement on Conformity Assessment and Acceptable of industrial products) – це окремий тип угод про взаємне визнання, що пропонується країна-партнерам ЄС
- АСАА передбачає приведення норм та інституцій країни-партнера у відповідність до норм та практик ЄС як передумови укладання угоди
- Станом на зараз ЄС має АСАА лише з Ізраїлем
- ЄС запропонував підписання АСАА багатьом країнам-сусідам, зокрема Україні, Грузії, Молдові, Тунісу, Єгипту, Марокко та Йорданії
- Для ЄС, підписання АСАА з Україною буде першим прикладом визнання еквівалентності результатів оцінки відповідності промислової продукції з країною, яка має середній рівень доходу, є інституційно слабкішою за ЄС та ще не приєдналась до ЄС

АСАА між Україною та ЄС є елементом економічної інтеграції, що передбачена Угодою про асоціацію

- АСАА включатиме рамкову угоду, яка забезпечить визнання еквівалентності процедур оцінки відповідності, акредитації тощо, а також додатки, що визначають секторальне охоплення угоди
- Додаток III Угоди про асоціацію передбачає можливість підписання АСАА щодо 27 секторів (напрямків)
- На першому етапі для підписання було обрано 3 сектори:
 - Безпека машин
 - Електромагнітна сумісність
 - Низьковольтне обладнання

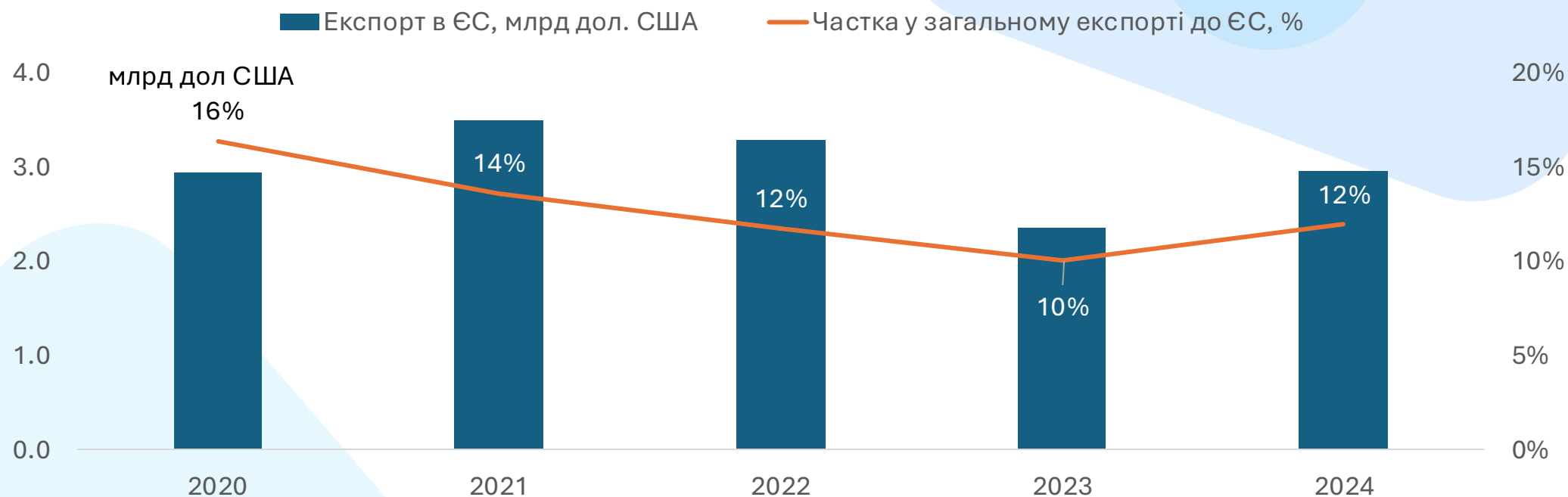
На сьогодні зроблено більшість завдань, необхідних для отримання АСАА

Україна необхідно досягти відповідності нормам і процедурам ЄС у п'яти сферах інфраструктури якості:

- ✓ Стандартизація (розробка та впровадження добровільних стандартів)
- ✓ Метрологія (забезпечення належного використання одиниць вимірювання)
- ✓ Акредитація (акредитація органів з оцінки відповідності)
- ✓ Оцінка відповідності (оцінка дотримання вимог безпеки продукції)
- Ринковий нагляд - законопроект №12426 від 20 січня 2025 досі очікує на друге читання, у грудні подано порівняльну таблицю до другого читання

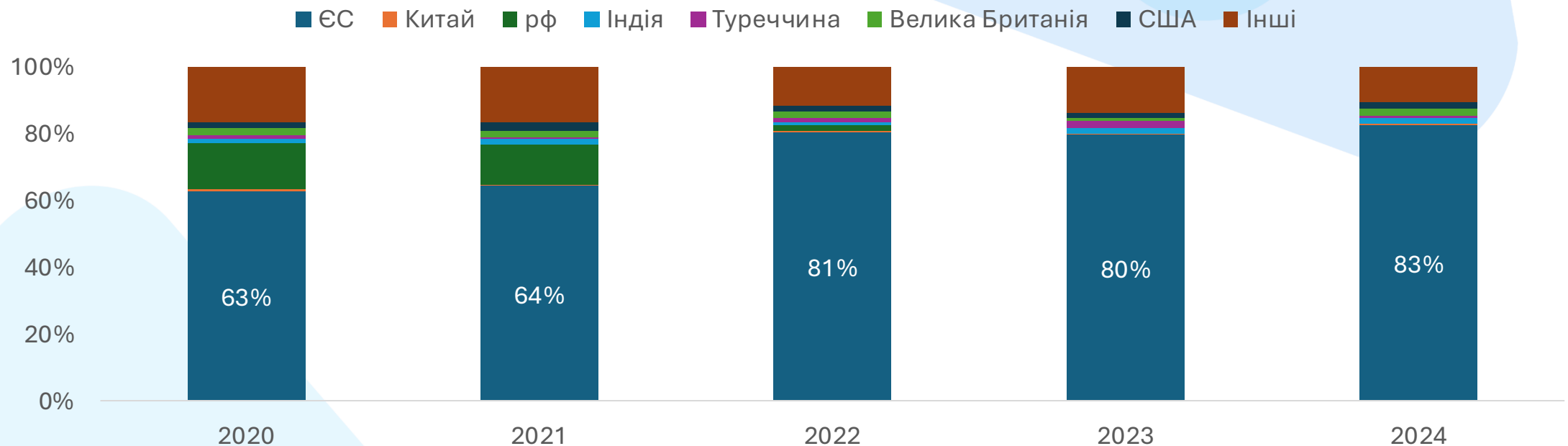
Роль товарів «3-АСАА» у експорті до ЄС поступово відновлюється

Джерела: власні розрахунки на основі даних WITS, перелік кодів УКТ ЗЕД відповідно до бази NTM/TBT для ЄС на UN TRAINS

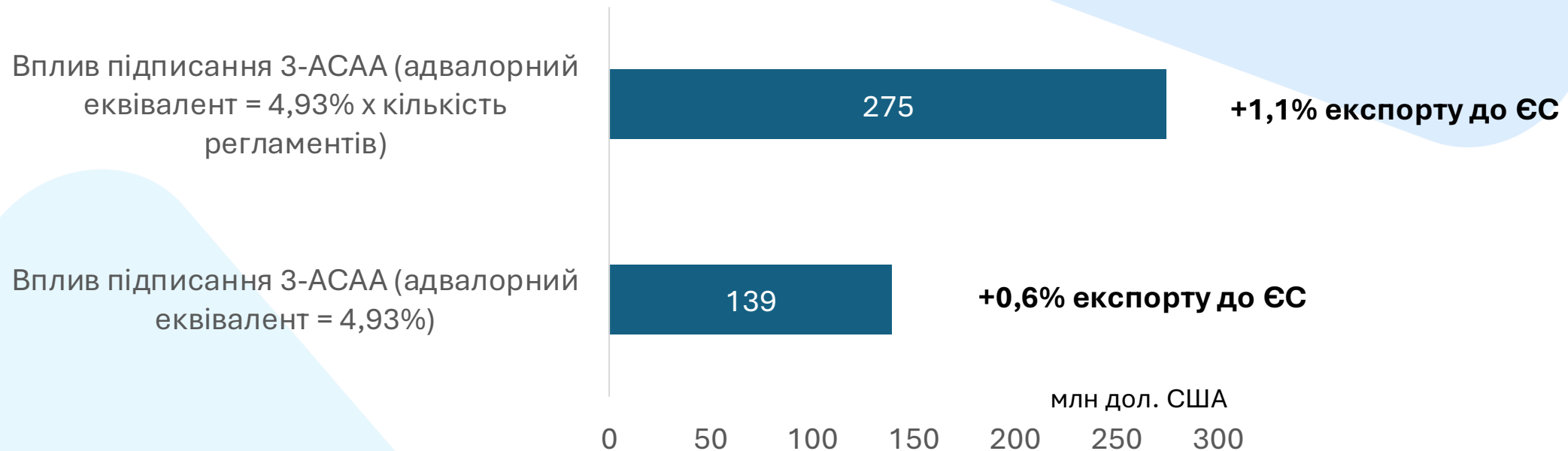
ЄС був і залишається основним напрямком експорту товарів «3-АСАА»

Джерела: власні розрахунки на основі даних WITS, перелік кодів УКТ ЗЕД відповідно до бази NTM/TBT для ЄС на UN TRAINS

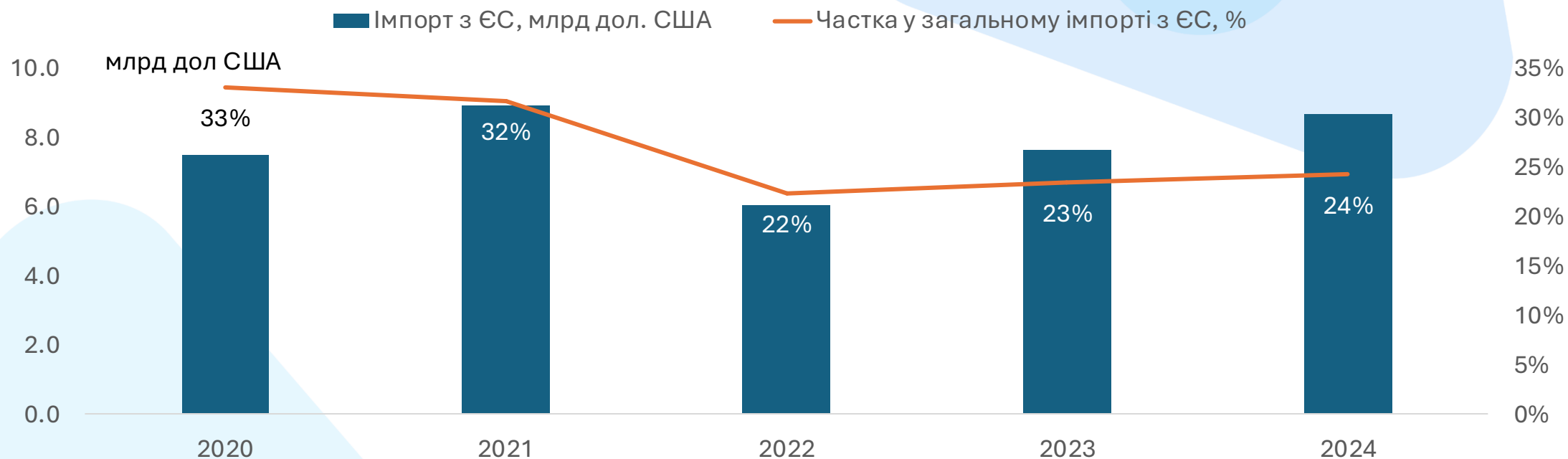
Підписання З-АСАА, за оцінками, дає від 0,6% до 1,1% приросту експорту в ЄС порівняно з базовим 2024 роком

Джерела: власні розрахунки за допомогою моделі часткової рівноваги на основі даних WITS, перелік кодів УКТ ЗЕД відповідно до бази NTM/TBT для ЄС на UN TRAINS

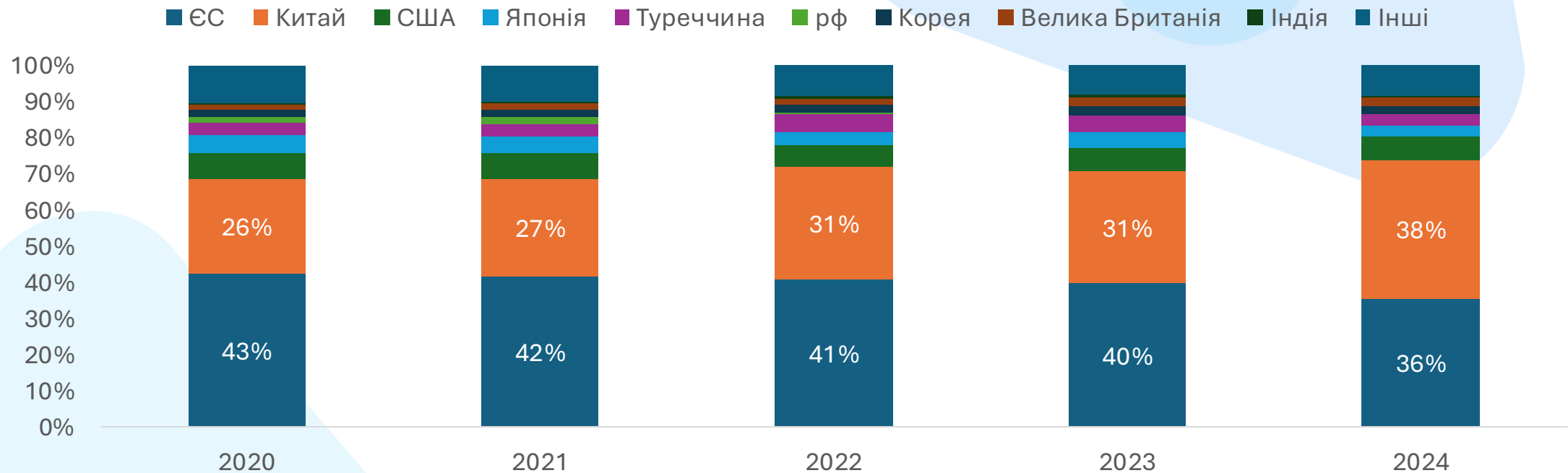
Обсяги імпорту з ЄС товарів «3-АСАА» більш ніж вдвічі вищі, ніж в експорті

Джерела: власні розрахунки на основі даних WITS, перелік кодів УКТ ЗЕД відповідно до бази NTM/TBT для ЄС на UN TRAINS

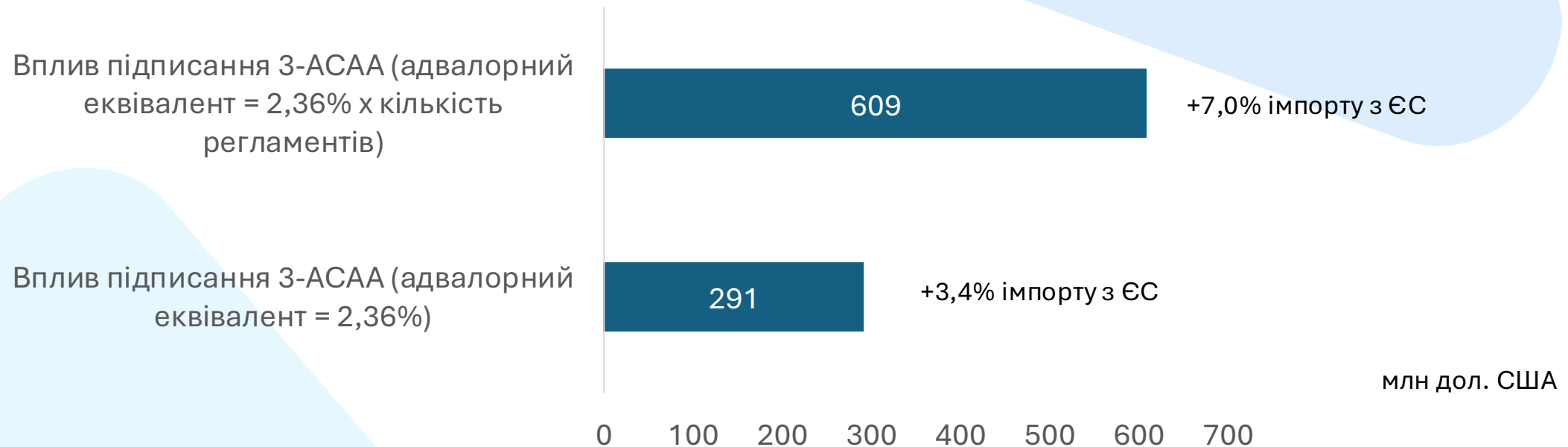
Однак роль ЄС поступово знижується, з 2024 року ЄС поступився першістю Китаю

Джерела: власні розрахунки на основі даних WITS, перелік кодів УКТ ЗЕД відповідно до бази NTM/TBT для ЄС на UN TRAINS

Підписання 3-АСАА, за оцінками, дає від 3,4% до 7,0% приросту імпорту з ЄС порівняно з базовим 2024 роком

Джерела: власні розрахунки за допомогою моделі часткової рівноваги на основі даних WITS, перелік кодів УКТ ЗЕД відповідно до бази NTM/TBT для ЄС на UN TRAINS

Окрім безпосередньо приросту поточної торгівлі, АСАА має набагато ширші економічні наслідки

- Спрощення торгівлі з ЄС для нових продуктів та нових компаній
- Кращі можливості для торгівлі з ЄС для малих та середніх підприємств
- Збільшення експорту до третіх країн
- Стимули для притоку ПІІ та включення до глобальних ланцюгів створення вартості
- Швидше розміщення на нових інноваційних продуктів
- Покращення іміджу України як партнера
- Спрощення укладання нових угод про взаємне визнання відповідності

Висновки

- АСАА – це особливий вид год про взаємне визнання, яка вимагає від країни-партнера ЄС гармонізації законодавства та інституцій до підписання угоди
- Укладання АСАА з ЄС є одним з ключових елементів Угоди про асоціацію, що покликане знизити технічні бар'єри у торгівлі товарами, стимулювати інвестиції та формування європейських промислових ланцюжків
- За оцінками ІЕД, підписання «3-АСАА» дозволить збільшити експорт в ЄС на 0,1-0,3 млрд дол. США або 0,6 – 1,1% порівняно з базовим 2024 роком у короткостроковій перспективі
- Водночас «3-АСАА» створює стимули для імпорту з ЄС, який може зрости на 0,3-0,6 млрд дол. США або 3,4 – 7,0 % порівняно з 2024 роком
- У довгостроковій перспективі «3-АСАА» створює можливості для торгівлі новими та інноваційними товарами, спрощує вихід на ринок МСП, сприяє інвестиціям, а також полегшує доступ на ринки третіх країн
- Також перша АСАА відкриває можливості для значно швидшого розширення угоди на решту секторів, які передбачені Угодою про асоціацію

НАШІ КОНТАКТИ

Website: ier.com.ua

Email: Movchan@ier.kyiv.ua

Instagram https://www.instagram.com/ier_kyiv/

Facebook: <https://www.facebook.com/IER.Kyiv/>

Telegram: <https://t.me/ukreconomic>

Twitter: https://x.com/IER_Kyiv